

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Florianca v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kmečki žalji za farovške trebuhe.

Tako mestno, kakor kmetijsko prebivalstvo stoka pod težo vsakovrstnih bremen, da ne more več dihati. Država, dežela, občina, cerkev in druge javne naprave zahtevajo od ljudstva vedno večje davke in doklade, ki jih ljudstvo že sedaj ne zmaguje. Tem zlom se je pridružila v zadnjih letih še draginja. Pomislimo, kako se je podražil živež, obleka, stanovanje, kako so se povečšale plače poslov in delavcev! Potem se ne smemo še čuditi, da se ljudstvo pogreza bolj in bolj v dolgove, da tako pogostoma prihajajo posestva na boben in da ljudstvo trumoma zapušča svoje domove in se seli v mesta ali v Ameriko, da si po svetu išče kruha in zaslužka, ki mu ga domovina ne more dati.

A odiranja pri nas še ne bo konec! Še vedno se nahajajo razne pijavke, ki niso dovolj site ljudske krvi, ki hočejo izprežati od ljudi zadnji življenski sok! In te pijavke zahtevajo od meščana in kmeta, od uradnika, obrtnika in delavca, da naj le plačuje še več kakor doslej, potem naj on ali pa njegova družina tudi strada ali pogine če hoče!

Vendar, če je žrtev že dovolj, se mora tudi najbolj ponižno ljudstvo upreti! Ako hočete od nas, da venomer in samo plačujemo, pustite nas saj živeti.

Tako in slično so davkoplačevalci škofjeloške župnije premišljevali in se med seboj pogovarjali v pondeljek, 22. avgusta 1910 zjutraj ob 8. uri, ko so se zbirali pred mestno hišo, v kateri se je pred c. kr. okrajnim glavarjem z Kranja imela vršiti konkurenčna obravnava za stran ureditve plače župnemu organištvu in cerkovniku.

Vsi meščani in kmetje so za to, da naj bo župni organist in cerkovnik za svoje delo pošteno plačan. Mestni župnik, ki nastavlja in odstavlja organista in cerkovnika, ki mu odkazuje delo v cerkvi in izven cerkve, ki ga rabi za razne agitacije pri volitvah in shodih i. t. d., naj seveda tudi skrbi, da bo za vse to plačan, ali da bi župnik jemal denar iz žepov davkoplačevalcev, zato ni ogromna večina loških župljanov!

Doslej je župnik tudi plačeval organiste in cerkovnike iz cerkvenih denarjev, ali odslej pravi, da ne bo, ker hoče še to breme zvaliti na nas davkoplačevalce za to, da obvaruje stroškov našo župno cerkev, ki po župnikovi trditvi nima več premoženja kakor — 58 kron! Mi se le čudimo, kako je mogel župnik za same načrte za povečanje te župne cerkve potrošiti čez 8000 kron, a je res, da ima premoženja samo 58 kron in mi se še čudimo, kako se še upa sploh lotiti tega dela, ki bo stalo bogve koliko tisočakov, če je res, da je cerkev tako beraška. Toliko kunštini še nismo, da bi razumeli take račune.

In obrnil se je župnik v zadevi organistove in cerkovnikove plače na škofijski ordinarjat, ki je zahteval od c. kr. okr. glavarstva v Kranju, da je razpisalo konkurenčno obravnavo.

C. kr. okrajno glavarstvo je podalo vsem trem interesiranim občinam: Škofja Loka, Stara Loka in Zminec razglase, v katerih smo čudom čitali, kako župnik trdi, da dobivata organist in cerkovnik skupaj samo 220 kron letne plače. Župnikova zahtevase glasi, da naj davkoplačevalci k tej plači prispevajo na leto še 1000 kron, tako da bo cela letna plača znašala 1220 kron.

Kdor je čital ta razglas, ali pa slišal o njem je moral debelo pogledati. Kajti nihče ni bil tako zabit, da bi bil to verjel.

Seveda se je župnik izvijal in izgovarjal, da je onih 1000 kron plačeval iz cerkvene blagajne, odslej pa da ne more več plačevati, ker je v cerkveni blagajni razen onih beraških 58 kron — vedno suša!

Zanimivo je bilo gledati mrzke in resne obraze možakov in ženâ, ki so napolnili zadnji kotiček mestne dvorane, v kateri se je začela živahna debata. Tudi zunaj na hodniku so se zbirale vedno večje gručice ljudi, da bi protestirali zoper župnikovo zahtevo.

Milo je razlagal mestni župnik, v kakih stiskah se nahaja cerkev, sam c. kr. okrajni glavar je prigovarjal navzoče, naj se zadovolje z župnikovo zahtevo, češ, da je v postavi tako zapisano, in da se tega plačila ne moremo ubraniti ti!

Ogorčeno so odgovarjali meščani in kmetje, da naj župnik plačuje svojega organista in cerkovnika iz onih sredstev, kakor jih je sedaj dobival, da novih bremen ne morejo več prevzemati, ker so še ti preveliki.

Pikre besede so letele na posvečeno župnikovo osebo. Ako še nikoli ni vedel, se je vsaj pri tej konkurenčni obravnavi lahko prepričal do dobrega, kako priljubljen je župnik pri našem ljudstvu. Še nunskega spirituala je župnik seboj privlekel zato, da je tudi on slišal, kako ga Gorjanci oštevajo.

Pristaši klerikalne stranke so ga pa tudi res oštevili in ozmerjali, klicali mu, naj se pobere proč iz fare, on in kaplan, ker so ju že siti. Župnik pa se je izkušal zagovarjati in opravičevati, kar pa je imelo nasprotni učinek. Le še bolj

PODLISTEK.

Na Krvavcu!

(1858 metrov.) Dalje in konec.

Studenec poleg cerkvice nas pokrepla z izvrstno vodo za nadaljnjo pot. Vrh je bolj in bolj strm. Ni nam sile. Hodimo po gozdu, in drevje nam dela prijetno senco. Oo poti pa nas vabijo deb-le jegode, da jih trgamo in si z njima hlajimo žejo. Tako nam hitro mine čas. Iz dalje se oglašajo zvonci krav - vodnic, kako enostaven ta glas, a kako prijetno zadoni na uho človeku, ki hodi po planinah.

Gozd za hrbtom, pred nami sredi pašnika mala ovčarska kočica, ob njej več staj, tam v dolnici luža. Pristno ovčarsko selišče. Tu zagledamo še tudi vrh našega Krvavca. Kako blizu se nam zdi, pa vendar je do njega še več nego uro hoda. Krečemo se dalje po skalnati poti, ki nas vede dol v jarek, kjer ima svojo zibelko Roka, glavni cerkljanski potok. Iz jarka se dvignemo in dospemo do večje ovčarske kočice, ki stoji tik pod Krvavčevim vrhom. Malo odmora pa hajd po strmih ovinkih naprej. Hodimo med mrkim grmovjem, ob obeh straneh pota nas spremlja govedo, v vsaki dolinici zapazimo lužo; tu napajajo živino.

Krasen pogled! Med grmovjem vidimo cele šope bujno razvitega sleča (rododendrona). Še nekaj ovinkov seminatja, ga smo stopili Krvavcu na teme. Ker piha hladna sapa, se ne mudimo predolgo ondi, ampak si poiščemo pred vetrom zavarovan breg in se ondi zložno razpoložimo po mehki travi.

Privoščimo si nekaj prigrizka in pijače, potem pa se družba loči. Nekateri si pripravijo kolikor toliko udobno ležišče in zaspe ali vsaj zadremaljejo. Dva kreneta nabrat planink v skalovje Velikega Zvoka; trije pa hočejo pokazati svoje turistovske spretnosti ter plezajo po razdrapanem pobočju Kosutne v malo stransko dolinico, kjer prijazno pokramljuje z ondotoim pastirjem; ta se ne more načuditi njih drznosti, ko opazuje, kako korajžoo jo mahajo po skalah nazaj proti vrhu Krvavca.

Družba se zopet zbere. Megle se pretegejejo in ponudi se zanimiv razgled, vsaj na nekatere strani. Globoko dol kraljuje sredi tratne ponosna Bistrvska kočica. Velika in Mala Planina se nam ponižno klanjata, ker sta toliko in toliko nižji kakor mi na Krvavcu. Tam na oni strani se bele prijazne Stranje, dalje ponosni Mekinski samostan, pod njim pa se blešči prijazen Kamnik. Ves ta svet pa pretaka šumna Bistrica; od Stranj zašledujemo lahko njen tek pa dol skozi Kamnik, mimo Homca, preko Domžal do Beričevega, tako dolgo, da izgine

v Savi. Mogočno se pod nami razgrinja Kamniško, Domžalsko, Mengeško, Vodiško, Cerkljansko, Sorško in Kranjsko polje. Škofja Loka in Kranj se nam zdita bahata gospodarja polja, ki ju obdaja; nad vse to ravnino pa skrbno čuvajo Šmarna gora, razvalina Smleškega gradu, Sv. Jošt in Šmarjetna gora. Pa naj reče kdo, da ni to lepa pokrajina! Ob naši desnici pa globoko zarezana, romantična Kokrška dolina. Tam v daljavi jo stražita beli Pred-dvor in idilični Podturnski grad. Žal, da nam pogled po bližnjih vrhovih — Greben, Grintavec, Kočna, Veliki Zvok, Kosutna, Mrzlica itd. — ovirajo sitne megle, katere naganja veter od vseh strani skupaj. Megle postanejo tako mrzle, da nas začne malodane zebati. Pospravimo torej svoje stvari, otovorimo se z nahrbtniki, poslovimo se od vrhu Krvavca in od črede krav, volov in konjev, ki se je zbrala okrog nas, in jo mahujemo nazaj po gorskem hrbtu, ki se vije med Kokrško dolino.

Tik pod nami se nam pokaže tiha župna cerkev v Kokri z vasico, nad katero čuva. Kmalu pa se nam zapre razgled na Kokro. Kajti pot se loči od grebena, po katerem smo doslej hodili in odkoder smo zopet in zopet razgledovali v Kokrško dolino. Strmo se spuščamo navzdol, hitro hodimo, a gozdovja noče in noče biti konec. Že se nas loteva mala nevolja, ko stopimo na pašnike in

so ga meščani in Gorjanci napadali in stiskali proti njemu pesti. Slišali so se izmed mnogih klci, kakor: vampež, kurji britof i. t. d. Sam c. kr. okrajni glavar se je lahko prepričal, kako spoštujejo našega župnika lastni farani, pristaši napredne in klerikalne stranke.

C. kr. okrajni glavar je izkušal pomirjevati navzoče loške farane, a vse ni nič izdalo, kajti o kaki novi dokladi ni hotel nihče ničesar slišati.

Župnik je trdil, da dobiva organist od vsakega pogreba po 1 krono, kmetje so pa vpili, zakaj pa mu ne daste več, saj so pogrebi zdaj dražji, kakor v prejšnjih letih in če je c. kr. okrajni glavar priznal, da včasih dobiva po kako svečo v dar, so mu kmetje zabrusili v obraz: Ne po eno svečo, ampak na cente sveč dobi župnik.

Niti na eno besedo niso Gorjanci molčali mestnemu župniku. Kar vsak sproti so pobijali in župnik je bil tako razburjen, da je komaj še s tresočim glasom odgovarjal na napade, kar pa mu ni nič pomagalo, ker so ga razlučeni kmetje še bolj prijemali.

Ko je g. mestni župan vprašal, če želi še kdo besede ali kakega pojasnila, se je takoj oglasil davkoplačevalec g. Žigon ter je v imenu vseh izvajal približno sledeče:

„Ker se tu gre za obremenjenje nas davkoplačevalcev, imamo tudi pravico zahtevati, da se vpelje pri cerkvenih računih kontrola. Ljudstvo samo naj voli na vsaka tri leta cerkvene ključarje, ne pa kakor se zdaj dela, da jih župnik izbira po svoji volji in dostikrat imenuje celo take, ki se še podpisati ne znajo, kamoli da bi ti bili zmožni računanja ali pa pregledovanja kakih računov. Do takih ključarjev ljudstvo ne more imeti nobenega zaupanja. Saj so vse javne uprave podvržene kontroli in zakaj bi se ravno cerkveni računi ne pretresavali in pregledavali po izvoljencih ljudstva in jih ne postavljalo na upogled kakor n. pr. občinske račune? Ako se pošteno dela, se ni treba bati nobene javne kontrole! Gospoda župnika prosim, naj nam pojasni to zadevo!“

Ničesar ni vedel na to odgovoriti mestni župnik. Na vse navzoče davkoplačevalce je govoril gosp. Žigona napravil najboljši utis, vsi so mu pritrjevali. Župnik je prosil c. kr. okr. glavarja, naj odgovori in c. kr. okrajni glavar je župniku rade volje ustregel. Pravil je, da dosedaj v tem oziru ni nič urejenega postavnim potom. Davkoplačevalci naj se obrnejo do svojih poslancev, ki naj izposlušajo tak zakon. Glede cerkvenega premoženja pa pravi c. kr. okrajni glavar, da znaša komaj 58 K, ki se itak ne sme uporabiti.

Ali ste slišali to, kmetje-volilci? Na pritisk župnika ste volili take poslance, ki so vam jih župniki usiljevali in sedaj jih vprašajte te vaše poslance, ali vam bodo izposlovali take postave, ki bi bile v prid vašim interesom. Dvomimo. Drugič storite zopet tako, in volite take poslance in občinske odbornike, ki bodo všeč župnikom in ka-

njive gospodarja Davovca. Njegov studenec nam da hladnega okrepčila. Malo počitka nam odmeri strogi naš «reisemarsal», pa že nas kliče na noge. Po strmeh potu se bližamo dolini, koder žubori peskočna Reka.

Nad Zatisjem (Sangradom) nas opazi polno deklic, ki so sedaj ondi na letovišču. Prijazno nam mahljajo z robci v pozdrav. Utrujenemu potniku silno dobro de tak pozdrav mladih ljudi, navduši ga z novo močjo, da pospeši korake in z veseljem nadaljuje svojo pot.

Skoro pridemo v Grad, kjer zaključimo klobaso današnjega potovanja. V Dvorjah se poklonimo demu, ki nam je dal našega skladatelja Davorina Jenka. V Cerkljah se ohladimo in okrepimo na vrtu vodnika na naši turi na Krvavec. Z veseljem se oziramo gor k sv. Ambrožu in na Krvavec, kamor se tako lepo vidi z vrha. Potem pa zasedemo voz in se za izpmembo preko Senčurja popeljemo v Kranj.

Kdor je prijatelj zločin, nenevarnih tur in kdor si želi sam natrgati šopek planink, ta naj si ob prvi priliki naroči lepo vreme in naj gre na Krvavec. Do Cerkljan se lahko pelje, če hoče; od Cerkljan do vrh Krvavca bo hodil pes; če zna jahati, pa lahko jaha gor.

planom in od teh se smete že zanesti, da bodo skrbeli zato, da se vam bodo nalagali vedno večji davki in doklade za cerkve in duhovniki pa bodo skrbeli, da od vaših žuljev bogate. Saj ni dolgo tega, odkar so ti vaši poslanci izposlovali postavbo, da so se plače duhovnikom povečale, kaj so pa storili za vas, vsi veste! Nič, ampak večje davke in doklade imate in slabe ceste.

Davkoplačevalec g. Žigon je na odgovor c. kr. okrajnega glavarja pripomnil, da se tu ne gre za cerkveno imovino ali kapitale, pač pa za vse cerkvene dohodke, ki so gotovo tako veliki, da se iz njih brezdvomno lahko plačujejo organist in cerkovnik. Ako se nam ne dovoli kontrola v cerkvenih računih, potem naj se nas davkoplačevalce ne nadleguje, da bi mi plačevali cerkvene nastavljence. Cerkev naj jih plačuje sama, kakor moramo tudi mi davkoplačevalci sami plačevati svoje posle.

C. kr. okrajni glavar je ponovno zatrjeval, da se davkoplačevalci nikakor ne bodo mogli izogniti temu plačilu, in je izjavil, da bo izdal na vsa tri županstva: Škofjo Loko, Staro Loko in Zminec razsodbo, po kateri bo mestni župnik prisiljen polagati vsaj do meseca oktobra vsakega leta natančen račun o vseh prejemkih organista in cerkovnika. Ta račun bo glavarstvo odposlalo vsem trem županstvom, da ga pregledajo in v slučaju potrebe tudi organista in cerkovnika osebno zaslišijo o resničnosti računa. Proti tej razsodbi bodo imela županstva pravico vložiti rekurz na upravno oblast. Tega pa nam ni povedal, v čigavo malho bo šlo potem onih 1000 kron, ki jih zdaj cerkev plačuje za organista in cerkovnika. Ali bo potem tudi imela cerkev samo 58 kron premoženja, kakor danes? Navzoči župani so se za sedaj zadovoljili z glavarjevo odločitvijo, vendar ljudstvo je slejkoprej klicalo, da ne bo plačevalo ničesar in je še bolj razburjeno zapustilo dvorano.

Najzvestejše svoje pristaše je videl župnik proti sebi. To ga je neizrečeno peklo. Noben kmet ni župnika pozdravil na cesti. Ko so se kmetje razšli, so vpili kot besni, da naj se župnik le še prikaže, kadar bodo kake volitve, mu bodo že oni navili uro. Nobenega klerikalca ne maramo več, smo jih že zdaj spoznali, kako skrbe za nas. Nič prostovoljnih darov, nobenega velikega pogreba več, nobene sveče ne bo dobil župnik, tako so kričali Gorjanci. Vprašali so se, kje so mestni klerikalci Tomažev Pepe, Thaler, Migut, Lah in drugi, zakaj ti niso prišli, da bi bili povzdignili svoj glas v prid mestnih in kmetskih davkoplačevalcev. A ti možje so se poskrili doma, ker se ne marajo zameriti župniku. Še celo nekateri cerkveni ključarji so se odločno postavili na stališče davkoplačevalcev.

Ljudem se je čudno zdelo, zakaj je tudi c. kr. okrajni glavar zagovarjal župnikovo zahtevo. Čudili so se, kako je to, da je bilo v razglasu zapisano, da se oni, ki ne pridejo h konkurenčni obravnavi, bodo smatrali, kakor da pritrjujejo župnikovi zahtevi. Na konkurenčni obravnavi pa se niso nič šteli glasovi in se torej ni moglo vedeti, kdo je navzoč in kdo ne. Sicer celo postopanje c. kr. okrajnega glavarstva je bilo vsem nerazumljivo. V razglasu c. kr. okrajnega glavarstva št. 16.927, je zapisano, da se bo vršila konkurenčna obravnavna, sam c. kr. okrajni glavar pa je na dan obravnave naglašal, da to ni prava konkurenčna obravnavna, ampak da je namen razgovora le ta, da se sliši mnenje ljudstva, ki bo podlaga za nadaljni ukrep okrajnega glavarstva. Ureditev plače organista in cerkovnika da je utemeljena v zakonu in se temu ne more nihče upreti. Če je to res, zakaj se potem razpisuje konkurenčna obravnavna, ki ni nobena konkurenčna obravnavna in zakaj se zaslišuje ljudstvo, če se ne more ubraniti tega, kar zahteva župnik. Mimogrede bodi tudi omenjeno, da nismo mogli najti v državnem zakoniku iz l. 1863 zakona z dne 20. julija 1863 št. 12, na katerega se sklicuje glavarstvo v svojem razglasu.

Razburjenje, ki ga je povzročila ta konkurenčna obravnavna, se ne bo tako hitro poleglo. Zlasti ker se pričakuje še drugi, hujši napad na žepe davkoplačevalcev. Meščani in kmetje naj se le pripravijo, kajti vprašanje zastran povečanja mestne župne cerkve še ni rešeno in v kratkem bo morda padla

odločitev v tem zmislu, da se bo morala cerkev povečati. Če je ta konkurenčna obravnavna povzročila tako razburjenje, prihodnja bo pa, ker se bo šlo za mnogo večje izdatke, lahko povzročila — vihar!

§ 1. državnega šolskega zakona.

Govoril na XXII. glavni skupščini Zveze dne 7. avgusta t. l. v Novem mestu Engelbert Gangl.

Uved.

Slavni zbor! — Lansko leto smo na XXI. glavni skupščini naše Zveze v Mariboru praznovali štiridesetletnico obstanka državnega šolskega zakona. Takrat mi je bila dana prilika, da sem govoril o dobrih in slabih straneh tega zakona. Ta zakon je zaključil žalostno dobo razvoja našega ljudskega šolstva s tem, da je napravil konec popolnoma nezalostni konkordatski šoli. Vendar je treba ponavljati tudi danes besede dunajskega tovariša Jéssena, ki pravi, da se vzlic vsem dobrotam še vedno poznajo na tem zakonu sledovi šap črne avstrijske hišne mačke, ki je tekla po konceptu tedanjega naučnega ministra Hasnerja.

Strah, ki je navdajal reakcionarne stranke pred novim šolskim zakonom, je razvidem iz dejstva, da sta v dneh od 21. do 24. aprila l. 1869. v državnem zboru najbolj zgrnela proti zakonskemu načrtu tirolska duhovnika pater Greuter in dr. Jäger. Značilno je, da je proti zakonu govoril tudi Slovenec dr. Tomaš, ki se je izrekel zlasti proti § 6., ki prepušča deželni šolski oblasti, da določajo učni jezik ljudskim solam. Po Tomanovem mnenju pomenja ta odločba sesanje v pravice deželnih zborov, ki imajo sami določati, v katerem jeziku naj se poučuje v ljudskih solah vsake posamezne dežele.

Jedro državnega šolskega zakona je izraženo v § 1, ki določa nalogo ljudski šoli takole:

Ljudski šoli je naloga, otroke nраво-versko vzgajati, jim razvijati duševne moči, jih oskrbovati s potrebnimi znanostmi in zvedenostmi, da se lahko dalje izobrazujejo za življenje, in dajati jim pravo podstavo, da bodo kdaj vrli ljudje in državljani.

Naloga ljudski šoli.

Besedilo citiranega § 1., ki naj dames podrobneje govorim o njem, odkriva v jasnih besedah bistvo državnega šolskega zakona: izobraziti otroka za človeka, za enakovrednega in enakopravnega člana človeške družbe, ki naj uživa vse svoboščine, vse pravice in ima vse dolžnosti v enaki meri v naši državi, pripravljen z duševnimi silami za boj življenja.

V tem paragrafu je izražen princip socialne pedagogike, ki je njen glavni zastopnik Pavel Natorp in ki stoji v nasprotju s pedagoškim individualizmom, katerega glavni reprezentant je slavni Francoz Rousseau. Toda o tem pozneje!

Poudarjati moram, da je taka naloga ljudske šole, kakor jo označuje § 1. drž. sol. zakona, utemeljena v državnem osnovnem zakonu z dne 21. decembra l. 1867., in sicer v členu XVII. XVIII. in XIX.

Člen XVII. pravi: Znanstvo je svoboden in svoboden je znanstva pouk... Država ima glede na vse šolstvo pravico najvišje voditve in najvišjega nadzorstva.

Država torej reklamira šolstvo zase, zato zahteva od ljudske šole, naj da otrokom pravo podstavo, da bodo kdaj vrli ljudje in državljani. — Ker je naloga ljudski šoli razvijanje duševne moči, je s tem dana svoboda znanstvu in njega pouku.

Člen XVIII. govori: Vsakemu je dano na prosto voljo, si izvoliti svoj poklic ter se izobraziti zanj, kakor in kjer hoče.

Tej določbi odgovarja tisto delo ljudske šole, ki mora oskrbovati otroke s potrebnimi znanostmi in zvedenostmi, da se lahko dalje izobrazujejo za življenje.

Člen XIX. določa: Vsa narodna plemena v državi so enakopravna, in vsako pleme ima neoporečno pravico, da čuva in goji svoje narodnost in svoj jezik.

Pravo pojmovanje in pravično izvajanje tega zakonitega določila je zagotovljeno v nраво-verski vzgoji ljudske šole in v načelu pravičnosti, ki je produkt razvitih duševnih moči. Dalje prih.

Gospodarski del.

O draginji mesa.

V zadnjem času je postala draginja mesa tako neznosna, da si človek, če ni bogataš, kmalu sploh ne bo mogel privoščiti mesa. Vzroki tej draginji so različni; deloma so naravni, deloma so umetni. Naravni vzrok je, da je konsum mesa sploh zelo poskočil in kadar je po kakem blagu več vprašanja, kakor pa je blaga napredaj, tedaj poskoči cena vedno. So pa še vzroki, ki v veliko večji meri draže meso, kakor ta naravni vzrok. Glavni med njimi je pač ta, da so meje uvozu zaprte. Lahko bi imeli v izobilju mesa in za polovico cemejše, če bi se dovolil uvoz. Toda veliki živino-

se na shodu v Ljubljani 6. 7. in 8. sept. poglubi in razširi. Dnevni red izpolnjuje sledeče programatične točke: 1.) Versko vprašanje. 2.) Narodnostno vprašanje. 3.) Gospodarsko vprašanje slov. naroda. 4.) Njegovo socialno vprašanje. 5.) Naše stališče napram politiki in političnim strankam. 6.) Organizacija. 5. sept. ob 8. zjutraj se skl'čujejo k sebi programatični odseki. Pozivljamo vse narodno-radikalno dijaštvo, naše starešine in vse one, ki soglašajo z narodno-radikalnim programom in z njim simpatizujejo, da se shoda polnoštevilno udeležijo. Vsak udeleženec naj se prijavi pri: «Prosveta», Mestni Dom, Ljubljana, da se mu dopošlje izkaznica. Istotam se dajejo tudi vsa potrebna pojasnila in informacije. Eksekutiva nar.-rad. dijaštva.

Z naših letovišč. Junij in polovica julija sta jako neugodna za naša letovišča. Zboljšalo se je šele v drugi polovici julija, upajmo, da bo avgust dober. Bohinjci so imeli smolo pozimi, ker ni hotelo biti snega in mraza, da je bil zimski sport klavern; zdaj pa dolgo ni hotelo biti lepega vremena in vročine. Zadnje dni je vendarle precej stalnih gostov, še več pa je pasantov. V nemškem hotelu Sv. Ivam je bilo dolgo prav žalostno. Vse tiste dunajske punice, ki švigajo ondi za «vabo» niso nič pomagale. Slovenci se izognejo temu zagrizenemu gmezdu, ako se le morejo. Na Bledu pa je prav živahno. Tujcev je baje celo več nego kdajkoli prej. Ob kolodvoru je večina Čehov, doli ob jezeru pa je vse mešano. Vsakdo pa je poln hvale o tem biseru slovenske zemlje. Bled ima pa dva huda nedostatka: nima dovolj vode in ne luči, kakor se to zahteva danes že povsod. Čujemo, da pripravljajo občina nov vodovod in elektrarno. Za poslednjo pa se pojavljajo ovire. Po Gorenjskem je vobče zdaj veliko tujcev. Vse kaže, da postane Gorenjska druga Švica. Seveda se bo morale domače ljudstvo čimdalje skrbneje pripravljati na sprejem tujcev. V naših hribih mora biti dovolj vsaj mleka, dobrega sira in nekaterih domačih pridelkov po zmernih cenah. Ako pa so take stvari dražje nego v mestu, potem to ljudi draži in jezi. Opažamo tudi, da naše gostilne točijo vsa mogoča tuja piva in vina, slabše blago za isti ali dražji denar. Ne umejemo n. pr., zakaj točijo razna koroska piva, ki niso kdovekaj vredna.

Vsem podružnicam in prijateljem «Družbe sv. Cirila in Metoda» Tolstovrško slatino pri Guštajnu na Koroskem je kupil konzorcij koroskih Slovencev in sklenil, dajati del dohodkov v slovenske narodne namene, in sicer na ta način, da bo vsaki pošiljati pridejan kupon, za katerega plača kakemu slovenskemu narodu gotov znesek. Ker je «Družba sv. Cirila in Metoda» v Ljubljani pač najvažnejše vseslovensko obrambno društvo, prosimo gostilničarje in zasebnike, da dajejo kupone Tolstovrške slatine vodstvu «Družbe sv. Cirila in Metoda» v Ljubljani. Podružnice «Družbe sv. Cirila in Metoda» pa pozivljamo, da pobirajo v svojem področju kupone in jih nam pošiljajo. Tolstovrška slatina je po nanenju zdravnikov-strokovnjakov izborna zdravilna in namizna kislina voda, ki je med najboljšimi planinskimi kislimi vo-

dami. Ker po kakovosti Tolstovrška slatina ne ostaja za drugimi kislimi vodami, in ker gre del dohodkov v slovenske narodne namene, je pač vsakega zavednega Slovence narodna dolžnost, da zahteva vsepovsod le Tolstovrško slatino, ki je edina slovenska kislina voda. Za našo prepotrebno «Družbo sv. Cirila in Metoda» pa postane to podjetje lep vir rednih znatnih dohodkov. — «Svoji k svojini» v našo narodno obrambo!

Amerikanski Slovenci za družbo sv. Cirila in Metoda. Neverjetno je skoraj, kako pridno in marljivo delujejo ameriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za našo družbo. Povsod se vrše veselice in shodi, ki imajo pa to veliko moralno vrednost, da zbirajo naše rojake v tujini, jih probujajo in navdušujejo za sveto našo skupno stvar. Poleg tega pa ne pozabijo nas tudi materialno podpirati. V tekočem letu je prejela družba naravnost ogromne svote iz rok ameriških rodoljubov. Vrli so naši rodoljubi v Ameriki in želeli bi bilo le, da se odzovejo temu zavednemu rodoljubju tudi vsa slovenska srca v domovini. Ljubi zemljo, ki te je rodila in ne pozabi, da nimaš lepšega koščka zemlje od tvoje rodne! Vam pa, zavedni in požrtvovalni ameriški rojaki, hvala tisočkrat za vašo požrtvovalnost.

Gospodinjeki tečaj na Dolenjskem. Prošnje za sprejem v gospodinjki tečaj, ki se s 1. oktobrom t. l. otvori v samostanu «De Notre Dame» v Smihelu pri Novem mestu, je do 10. septembra 1910 vlagati pri vodstvu gospodinjkega tečaja v Smihelu. Isto velja tudi glede prošenj za dež. ustanove.

V celjski okolici občini so zmagali minuli teden v vseh treh razredih Slovenci.

Kolesarsko društvo «Gorica» v Gorici. Priredi v nedeljo dne 11. septembra 1910. v proslavo 15 letnice svojega obstanka cestno dirko za jugoslovansko prvenstvo za 1910. na progi Ljubljana-Gorica. Odhod iz Ljubljane ob 6. uri zjutraj. Daljina 121 km. Maksimalna vožnja 5 ur. Nagrad je 6. Vsak zmagovalec dobi se krasno umetniško izdelano diplomu. Vsak došli dirkač v maksimalnem času dobi malo srebrno svetinjo in diplomu. Ob pol 12. uri dopoldne se vrši kongres vseh jugoslovanskih kolesarskih društev v veliki dvorani hotela «zlati jelen». Popoldne ob pol 4. začetek dirk na goriskem dirkališču Velodromo. I. dirka juniorov, 3 kroge, 1000 m. II. Društ. dirka «Gorica», 3 kroge, 1000 m. III. Društvena dirka «Vrtobja», 3 kroge, 1000 m. IV. Dirka «Goriške kolesarske zveze», 6 krogov, 2000 m. V. Dirka hitrosti, en krog, 333 m. 1 nagrada. VI. Dirka gostov, 6 krogov, 2000 m. VII. Borba za jugoslovansko prvenstvo na dirkališču za 1. 1910, 10 krogov, 3333 m. Vsaka dirka ima 3 nagrade. Poleg tega dobi še vsak zmagovalec diplomu. Ob 6. uri zvečer se vrši razdelitev nagrad. Na to se prične velika ljudska veselica z godbo, petjem, plesom itd. Prijave za dirko naj se pošlje na društvenega predsednika, gosp. Rudolfa Drufovko, Gorica, Gospodarska ulica 3. Natančen vspeled bo na razpolago na vseličnem prostoru. Zdravo! Odbor.

Cene mesu na Kranjskem. V mescu juliju je veljal kilogram mesa v podrobni prodaji povprečno: v Ljubljani 1 K 52 v, na Bledu 1 K 60 v, v Radovljici 1 K 48 v, v Postojni, Ilirski Bistrici, Vipavi, Krškem, Skofji Loki in Trzinu 1 K 44 v, v Kamniku 1 K 44 v, v Kranjski gori 1 K 40 v, v Čerknici 1 K 38 v, v Ribnici, Kranju in Vrhniki 1 K 36 v, v Novem mestu 1 K 33 v, v Litiji in Šmartnem pri Litiji 1 K 32 v, v Kočevju, Velikih Laščah, Kropi, Ratečah, Zg. Logatcu, Idriji, Planini in Starem trgu pri Ložu 1 K 28 v, v St. Jerneju, Mengšu, Metliki, Zagorju in Visnji gori 1 K 20 v, v Mokronogu, Cernomlju, Žužemberku in Trebnjem 1 K 12 v, v Kostanjevici in Krašnji pa 1 K. Najdražje je meso na Bledu, najcenejše pa v Kostanjevici in Krašnji.

Novi stokronski bankovel. Novi stokronski bankovci avstrijsko-ogrške banke so 163 mm široki in 108 mm visoki in imajo na eni strani nemški, na drugi strani pa ogrski napis.

Kolera hudo razseja. Kakor smo že zadnjič omenili, je najbolj razširjena na Ruskem, a tudi v Italiji se množe smrtni slučaj. Tudi na Dunaju se je pripetil sumljiv slučaj. Zbolela je pod znaki kolere deklica, ki pa se ji stanje boljša.

Kotiček za zrakovce. Francija namerava ustanoviti zračno flotilo v bojne svrhe, broječo 50 letalnih strojev raznih sistemov. Celo vojaško zrakovplovstvo bo podrejeno generalu Roques-u. Vojaške vaje se ne bodo vršile brez letalnih strojev. Državni zbor bo naprošen za dovolitev dveh milijonov frankov pri prihodnjem proračunu. — Avstrija je vendar dosegla rekord. Avstrijski general je šel v zrak. V mirnem času gredo navadno generali s plavo polo v pokoj. Neki dunajski general je pa napravil izjemo, sedel na letalni stroj Warhalovskega pri Dunajskem Novem Mestu in šel v zrak. Ta vzlet ni imel nobenih posledic.

Kaplan ustrelil župnika pred altarjem. Ko je stopil v Sarcedu blizu Benetk župnik k altarju, da bi bral maso, je ustrelil nanj njegov kaplan in ga usmrtil. Kaplan je pobegnil.

Za oficirske dolgove. «Verordnungsblatt» je priobčil statute «osrednjega gospodarskega fonda za cesarsko in kraljevo armado», ki bode prevzelo ureditev dolgov vseh avstrijskih oficirjev. Obrestovanje se bode vršilo po 6 odstotkov brez vseh postranskih pristojbin in navadno brez nadaljnega osiguranja, kakor je zastava ali jamčenje. Prosilci, ki so prekoračili že svoje 55. leto življenja, morajo preložiti tudi zavarovalno polico na življenje, pri tem pa plačajo za posojilo samo pet odstotkov. Celo akcijo bode omogočila ustanova nadvojvode Albrechta, h kateri pride letni prispevek Marije-Terezijinega reda in mali prispevki članov. — Ker pa to še ne bi zadostovalo, da se plačajo dolgovi oficirjev, se bodo zaprosile tudi delegacije, da dovolijo prispevek iz državnih sredstev.

Pri reševanju svoje hčere iz morja utonil. Založnik nemškega državnega lista v Chicagi, Michaelis, je napravil s svojo 18letno hčerko izlet po Oquaga-jezeru. Hči je padla s parnika, oče je skočil za njo, rešil jo, sam pa pri tem utonil!

Najbolj varno naložen denar v celem političnem kranjskem okraju!!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

726-18

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad **246.000 kron.**

Koncem leta 1909: Stanje hranilnih vlog nad 4.550.000 kron, posojil na zemljišča 2.960.000 kron ter posojil občinam 484.000 kron.

Ta najstarejši denarni zavod v Kranju uraduje na rotovžu vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne, ob smanjih in tržnih dneh pa tudi od 2. do 4. ure popoldne.

4%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvigljene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot gotov denar, ne da bi se prekinilo obrestovanje.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5 odstotkov. Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilna, kreditna in stavbena družba

reg. zadruga z om. poročtvom.

Centrala Dunaj, 6. Theobaldgasse 4. — Uradna kontrola.

Domače hranilnice

se dobe zastoj. 103 52—21

† Zakoni se sklepajo pri — polnih blagajnah. Kakor poročajo listi se poroči, v kratkem času s hčerko ameriškega milijonarja Morgana španski kronski pretendent don Jaime Bourbonški. Ta se ni odpovedal španskemu prestolu in je sin lani umrlega don Karlosa. Še vedno sanja, da postane španski kralj, sicer pa ima res precej privržencev v Spaniji. Morda misli z ameriškimimi dolarji prej priti na prestol. Toda večina Špancev ima že enega kralja preveč.

† Obupana nevesta. Pred nekaj dnevi se je v dunajskem mestnem parku ustrelil 26letni, v Badnu uslužbeni vrtnarski pomočnik Jožef Felbermaier zaradi srčne napake. Njegova nevesta, Mici Bezeder je bila vsled tega tako žalostna, da je rekla, da se umori. Niso je pustili same. Ponoči se ji je pa posrečilo v stanovanju Felbermaierjevih staršev, prerezati si žile pod kolenom ter izpiti steklenico bronkalija. Našli so jo nezavestno. Upajo, da jo rešijo.

Na cesto se izmeče večkrat denar, ki se ga plača za posteljno perje in gotove postelje, ako se ne obrne na pravo mesto. — Ravno pri nakupu posteljne perja se mora biti zelo previden ter se obrniti na prvo hišo v tej branži. V to svrhu priporočamo priznano najboljšo tvrdko S. Benisch v Dešenici štev. 821 na Češkem, ki se trudi po poštini in ceni postrežbi, da ustreže vsem ku-povalcem. (Glej inserat!)

Zahvala.

Za izkazano sočutje povodom boleznin in smrti velike dobrotnice, gospodične

Marije Zhishmann

izrekam tem potom svojo naj-globokejšo zahvalo. Osebitno se pa zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev, prečastiti duhovščini in vsem onim, ki so ne-pozabno rajsko spremili k zad-njemu počitku.

Ana Krč.

Loterijska srečka dne 21. avgusta t. l.
Gradec 10 42 82 45 43

Varujte se

ponaredb!

Slaba pijača
želodec mori,

pa zdrave in bolne krepi.

Želodčni likér „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Moderna, popolno urejena kavarna

v Kranju nasproti gimnazije se takoj odda v najem.

Natančneje se izve v upravlštvu „Gorenjca“.

Svetovnoznani preparati G. DRALLEJA v Hamburgu:

Meril. Na boljše barvilo za lase Popoleoma neškodljivo.

Malatin-Crème. Obrazno lepoto prve k kovosti in razne dišave, dalje:

Bay-Rum, St. Thomas, double distilled in Eau de Quinine tonique. Priznani sredstvi za negovanje las.

Eau de Cologne. Znamka F. rina. 177 5—5

Euxaton. Antiseptična brivska krema. Rabi se mesto mila in brez vode. Zelo prikladno za gospode, ki se brijejo sami.

Krep, pristno angleški in vsakovrstni lasni izdelki v vseh barvah.

Prodaja: VALENTIN ROZMAN, brivec v Kranju (na-proti župne cerkve).

Proda se dobro ohranjena
železna pečnica
z dvema cevmi. 194 1
Vpraša se v slaščičarni „Klander“ Kranj.

Cenike jedil in pijač
jako lične in tako urejene,
da se jih lahko obesi tudi
na steno, priporoča cenovna
tiskarna Lampret.
Izvod stane 20 vinarjev.

Kje se dobro je?

Kjer znajo pravilno pripravljati izborne Pekatete.
Receptno knjigo vsakomur zastoj pošilja Prva kranjska
tovarna testenin v Il. Bistrjol. 72 3—1

Išče se takoj
15 do 16 let staro dekle
za lahko čedno delo.

Plača po dogovoru. Vpraša se v slaščičarni
„Klander“. 193 1

Stanovanje

s petimi sobami, shrambo, dvema kletema in malim vrtom
se odda v najem s prvim
vinotokom.

Več se izve pri 196 3—1
L. Rebolju v Kranju.

Najboljši Češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega pul-nega 2 K, boljsega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega, puhanega 5 K 10 h; 1 kg velefinega snežnobelega puljenega 6 K 40 h, 8 K; 1 kg puha, si-vega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prani puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim pu-hastim posteljnim perjem 16 K; **malih puh** 20 K; **puh 24 K**; **same pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **zglavnice** 3 K, 3 K 50, 4 K; **per-nice**, 200 cm dolge, 140 cm široke, 18 K, 14 K 70 h, 17 K 80 h, 21 K; **zglavnice** 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50 h, 5 K 20 h, 5 K 70; **spodnje per-nice** iz mo nega, črtanega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80 h, 14 K 80 h.

Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljena je zamena. Za neugajajoče se denar povrne.

S. Benisch, Dešenice št. 821, Češko.
Obsežni ceniki zastoj in franko. 192 50—1

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sred-stve se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom Mastin. Previdni kmetovalec ga pri-meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavih in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 89 12—10

Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 5.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 450.000.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

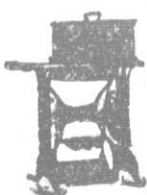
73 52—25

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne pa-pirje vseh vrst po dnevnem kursu.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-29

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 147 52-10

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

5500

notarsko over. izpričeval zdravnikov in privatnikov dokazuje, da odstranjujejo

Kaiserjeve 58 24-20

prsne karamele s tremi jelkami

kašelji

hripavost, zaslišenost, katar, krčeviti in hripavi kašelji najbolje. Zavoj 20 in 40 vin. :: Doza 60 vin. Dobi se v lekarni v Tržiču.

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici v Ljubljani

(nasproti Figovca :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.) Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

|| V kmečki posojilnici je naloženo ||
:: že nad 20 milijonov kron. :: ||

Rezervni zaklad čez 400.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov. Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-16

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Jzdelovatelj
D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar ul. 7

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove «Steckenpferd»-lijino mlečno milo (Znamka «Steckenpferd») od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkovito vseh medicinskih mil proti solčnim pegam, kakor tudi v dosego lepega, mehkega in nežnega tainta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-29

Keil-ov lak najboljši lak za tla iz mehkega lesa

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za um valne mize 90 v.
Keil-ova pasta za čevlje po 80 v.
189 6-2

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 v.
Keil-ovo leščilo za poje 90 v.
Keil-ov lak za klobuke v različnih barv. h.

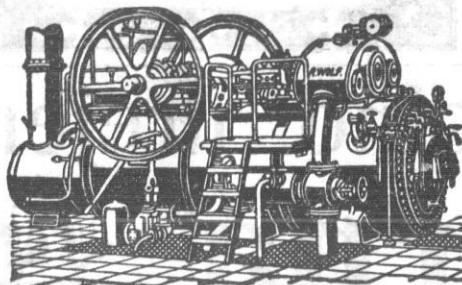
ima vedno v zalogi trdka **Fran Dolenz v Kranju.**

Črncmelj: Anton Zorc.
Idrija: Valentin Lapajne.
Kamnik: Ed. Hajek.
Kočevje: Franc Loy.

Ljubljana: Leskovic & Meden.
Novo mesto: I. Pisek.

Postojna: Anton Ditrich.
Radovljica: O. Homann.
Škofja Loka: M. Žigon.
Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Linc 1909: zлата kolajna najvišje priznanje

R. Wolf Magdeburg
Buckau

Filialka Duna, Dunaj III, Am Heumarkt 2

Vozeči in stoječi polnoprarni in patentirani

lokomobili na vroči par

z 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj gospodarski, najtrpežnejši in najsigurnejši stroji na moč za

249 26-23

vse industrijske in gospodarske obrate.

Skupna izdelava nad 650.000 PS

Matija Ažman mizar: Kranj 123

nasproti klobučarja Ovčjaka

naznauja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana.

92 6-22

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi najvarnejši in največji zavod za nalaganje denarja v pol. okr. Radovljica na Gorenjskem

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4 1/4 % od sto. Vse narasle in nedvigajene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. roznika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leo. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil mesto Radovljica z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad 200.000 K. :: Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi v polit. okraju Radovljica. Zato nalagajo c. kr. sodnje in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštne položnice, katere so vsakemu na razpolago. — Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolžnik sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16 1/2, 19 1/2, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let. Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. Dolžnik mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 v manj. Nadalje dovoljuje tudi posojila na me-nice in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod v polit. okraju Radovljica. Kdor želi najeti posojilo ali dobiti kaka druga pojasnila, zglesi naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnije, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razen v nedeljah in praznikih.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.

Kmečki žulji za farovške trebuhe!

Tako mestno, kakor kmetško prebivalstvo stoka pod težo vsakovrstnih bremen, da ne more več dihati. Država, dežela, občina, cerkev in druge javne naprave zahtevajo od ljudstva vedno večje davke in doklade, ki jih ljudstvo že sedaj ne zmaguje. Tem zlom se je pridružila v zadnjih letih še draginja. Pomislimo, kako se je podražil živež, obleka, stanovanje, kako so se povečale plače poslov in delavcev! Potem se ne smemo še čuditi, da se ljudstvo pogreza bolj in bolj v dolgove, da tako pogostoma prihajajo posestva na boben in da ljudstvo trumoma zapušča svoje domove in se seli v mesta ali v Ameriko, da si po svetu išče kruha in zaslužka, ki mu ga domovina ne more dati.

A odiranja pri nas še ne bo konec! Še vedno se nahajajo razne pijavke, ki niso dovolj site ljudske krvi, ki hočejo izprešati od ljudi zadnji življenski sok! In te pijavke zahtevajo od meščana in kmeta, od uradnika, obrtnika in delavca, da naj le plačuje še več kakor doslej, potem naj on ali pa njegova družina tudi strada ali pogine če hoče!

Vendar, če je žrtev že dovolj, se mora tudi najbolj ponižno ljudstvo upreti! Ako hočete od nas, da venomer in samo plačujemo, pustite nas saj živeti.

Tako in slično so davkoplačevalci **Škofjeloške** župnije premišljevali in se med seboj pogovarjali v pondeljek, 22. avgusta 1910 zjutraj ob 8. uri, ko so se zbirali pred mestno hišo, v kateri se je pred c. kr. okrajnim glavarjem z Kranja imela vršiti konkurenčna obravnava za stran ureditve plače župnemu organistvu in cerkovniku.

Vsi meščani in kmetje so za to, da naj bo župni organist in cerkovnik za svoje delo pošteno plačan. Mestni župnik, ki nastavlja in odstavlja organista in cerkovnika, ki mu odkazuje delo v cerkvi in izven cerkve, ki ga rabi za razne agitacije pri volitvah in shodih i. t. d., naj seveda tudi skrbi, da bo za vse to plačan, ali da bi župnik jemal denar iz žepov davkoplačevalcev, zato ni ogromna večina loških župljanov!

Doslej je župnik tudi plačeval organiste in cerkovnike iz cerkvenih denarjev, ali odslej pravi, da ne bo, ker hoče še to breme zvaliti na nas davkoplačevalce za to, da obvaruje stroškov našo župno cerkev, ki po župnikovi trditvi nima več premoženja kakor — 58 kron! Mi se le čudimo, kako je mogel župnik za same načrte za povečanje te župne cerkve potrošiti čez 8000 kron, a je res, da ima premoženja samo 58 kron in mi se še čudimo, kako se še upa sploh lotiti tega dela, ki bo stalo bogve koliko tisočakov, če je res, da je cerkev tako beraška. Toliko kunštini še nismo, da bi razumeli take račune.

In obrnil se je župnik v zadevi organistove in cerkovnikove plače na škofijski ordinarjat, ki je zahteval od c. kr. okr. glavarstva v Kranju, da je razpisalo konkurenčno obravnavo.

C. kr. okrajno glavarstvo je podalo vsem trem interesiranim občinam: Škofja Loka, Stara Loka in Zminec razglase, v katerih smo čudom čitali, kako župnik trdi, da dobivata organist in cerkovnik skupaj samo 220 kron letne plače. Župnikova zahteva se glasi, da naj davkoplačevalci k tej plači pri-

spevajo na leto še 1000 kron, tako da bo cela letna plača znašala 1220 kron.

Kdor je čital ta razglas, ali pa slišal o njem je moral debelo pogledati. Kajti nihče ni bil tako zabit, da bi bil to verjel.

Seveda se je župnik izvijal in izgovarjal, da je onih 1000 kron plačeval iz cerkvene blagajne, odslej pa da ne more več plačevati, ker je v cerkveni blagajni razen onih beraških 58 kron — vedno suša!

Zanimivo je bilo gledati mrzke in resne obraze možakov in žena, ki so napolnili zadnji kotiček mestne dvorane, v kateri se je začela živahna debata. Tudi zunaj na hodniku so se zbirale vedno večje gručice ljudi, da bi protestirali zoper župnikovo zahtevo.

Milo je razlagal mestni župnik, v kakih stiskah se nahaja cerkev, sam c. kr. okrajni glavar je prigovarjal navzoče, naj se zadovolje z župnikovo zahtevo, češ, da je v postavi tako zapisano, in da se tega plačila ne moremo ubraniti.

Ogorčeno so odgovarjali meščani in kmetje, da naj župnik plačuje svojega organista in cerkovnika iz onih sredstev, kakor jih je sedaj dobival, da novih bremen ne morejo več prevzemati, ker so še ti preveliki.

Pikre besede so letele na posvečeno župnikovo osebo. Ako še nikoli ni vedel, se je vsaj pri tej konkurenčni obravnavi lahko prepričal do dobrega, kako priljubljen je župnik pri našem ljudstvu. Še nunskega spirituala je župnik seboj privlekel zato, da je tudi on slišal, kako ga Gorjanci oštevajo.

Pristaši klerikalne stranke so ga pa tudi res oštevali in ozmerjali, klicali mu, naj se pobere proč iz fare, on in kaplan, ker so ju že siti. Župnik pa se je izkušal zagovarjati in opravičevati, kar pa je imelo nasprotni učinek. Le še bolj so ga meščani in Gorjanci napadali in stiskali proti njemu pesti. Slišali so se izmed mnogih klici, kakor: vampež, kurji britof i. t. d. Sam c. kr. okrajni glavar se je lahko prepričal, kako spoštujejo našega župnika lastni farani, pristaši napredne in klerikalne stranke.

C. kr. okrajni glavar je izkušal pomirjevati navzoče loške farane, a vse ni nič izdalo, kajti o kaki novi dokladi ni hotel nihče ničesar slišati.

Župnik je trdil, da dobiva organist od vsakega pogreba po 1 krono, kmetje so pa vpili, zakaj pa mu ne daste več, saj so pogrebi zdaj dražji, kakor v prejšnjih letih in če je c. kr. okrajni glavar priznal, da včasih dobiva po kako svečo v dar, so mu kmetje zabrusili v obraz: Ne po eno svečo, ampak na cente sveč dobi župnik.

Niti na eno besedo niso Gorjanci molčali mestnemu župniku. Kar vsak sproti so pobijali in župnik je bil tako razburjen, da je komaj še s tresočim glasom odgovarjal na napade, kar pa mu ni nič pomagalo, ker so ga razlučeni kmetje še bolj prijemali.

Ko je g. mestni župan vprašal, če želi še kdo besede ali kakega pojasnila, se je takoj oglasil davkoplačevalec g. Žigon ter je v imenu vseh izvajal približno sledeče:

„Ker se tu gre za obremenjenje nas davkoplačevalcev, imamo tudi pravico zahtevati, da se vpelje pri cerkvenih računih kontrola. Ljudstvo samo naj voli na vsaka tri leta cerkvene ključarje, ne pa kakor se zdaj dela, da jih župnik izbira po svoji volji in dosti-

krat imenuje celo take, ki se še podpisati ne znajo, kamoli da bi ti bili zmožni računanja ali pa pregledovanja kakih računov. Do takih ključarjev ljudstvo ne more imeti nobenega zaupanja. Saj so vse javne uprave podvržene kontroli in zakaj bi se ravno cerkveni računi ne pretresavali in pregledavali po izvoljenih ljudstva in jih ne postavljalo na opogled kakor n. pr. občinske račune? Ako se pošteno dela, se ni treba bati nobene javne kontrole! Gospoda župnika prosim, naj nam pojasni to zadevo!“

Ničesar ni vedel na to odgovoriti mestni župnik. Na vse navzoče davkoplačevalce je govor gosp. Žigona napravil najboljši utis, vsi so mu pritrjevali. Župnik je prosil c. kr. okr. glavarja, naj odgovori in c. kr. okrajni glavar je župniku rade volje ustregel. Pravil je, da dosedaj v tem oziru ni nič urejene postavnim potom. Davkoplačevalci naj se obrnejo do svojih poslancev, ki naj izposlušajo tak zakon. Glede cerkvenega premoženja pa pravi c. kr. okrajni glavar, da znaša komaj 58 K, ki se itak ne sme uporabiti.

Ali ste slišali to, kmetje-volilci? Na pritisk župnika ste volili take poslance, ki so vam jih župniki usiljevali in sedaj jih vprašajte te vaše poslance, ali vam bodo izposlovali take postave, ki bi bile v prid vašim interesom. Dvomimo. Drugič storite zopet tako, in volite take poslance in občinske odbornike, ki bodo vseč župnikom in kaplanom in od teh se smete že zanesti, da bodo skrbeli zato, da se vam bodo nalagali vedno večji davki in doklade za cerkve in duhovniki pa bodo skrbeli, da od vaših žuljev bogate. Saj ni dolgo tega, odkar so ti vaši poslanci izposlovali postavo, da so se plače duhovnikom povečale, kaj so pa storili za vas, vsi veste! Nič, ampak večje davke in doklade imate in slabe ceste.

Davkoplačevalec g. Žigon je na odgovor c. kr. okrajnega glavarja pripomnil, da se tu ne gre za cerkveno imovino ali kapitale, pač pa za vse cerkvene dohodke, ki so gotovo tako veliki, da se iz njih brezdvomno lahko plačujejo organist in cerkovnik. Ako se nam ne dovolj kontrola v cerkvenih računih, potem naj se nas davkoplačevalce ne nadleguje, da bi mi plačevali cerkvene nastavljence. Cerkev naj jih plačuje sama, kakor moramo tudi mi davkoplačevalci sami plačevati svoje posle.

C. kr. okrajni glavar je ponovno zatrjeval, da se davkoplačevalci nikakor ne bodo mogli izogniti temu plačilu, in je izjavil, da bo izdal na vsa tri županstva: Škofjo Loko, Staro Loko in Zminec razsodbo, po kateri bo mestni župnik prisiljen polagati vsaj do meseca oktobra vsakega leta natančen račun o vseh prejemkih organista in cerkovnika. Ta račun bo glavarstvo odposlalo vsem trem županstvom, da ga pregledajo in v slučaju potrebe tudi organista in cerkovnika osebno zaslišijo o resničnosti računa. Proti tej razsodbi bodo imela županstva pravico vložiti rekurz na upravno oblast. Tega pa nam ni povedal, v čigavo malho bo šlo potem onih 1000 kron, ki jih zdaj cerkev plačuje za organista in cerkovnika. Ali bo potem tudi imela cerkev samo 58 kron premoženja, kakor danes? Navzoči

župani so se za sedaj zadovoljili z glavarjevo odločitvijo, vendar ljudstvo je slejkoprej klicalo, da ne bo plačevalo ničesar in je še bolj razburjeno zapustilo dvorano.

Najzvestejše svoje pristaše je videl župnik proti sebi. To ga je neizrečeno peklo. Noben kmet ni župnika pozdravil na cesti. Ko so se kmetje razšli, so vpili kot besni, da naj se župnik le še prikaže, kadar bodo kake volitve, mu bodo že oni navili uro. Nobenega klerikalca ne maramo več, smo jih že zdaj spoznali, kako skrbe za nas. Nič prostovoljnih darov, nobenega velikega pogreba več, nobene sveče ne bo dobil župnik, tako so kričali Gorjanci. Vprašali so se, kje so mestni klerikalci Tomažev Pepe, Thaler, Migut, Lah in drugi, zakaj ti niso prišli, da bi bili povzdignili svoj glas v prid mestnih in kmetskih davkoplačevalcev. A ti možje so se poskrili doma, ker se ne marajo zameriti župniku. Še celo nekateri cerkveni ključarji

so se odločno postavili na stališče davkoplačevalcev.

Ljudem se je čudno zdelo, zakaj je tudi c. kr. okrajni glavar zagovarjal župnikovo zahtevo. Čudili so se, kako je to, da je bilo v razglasu zapisano, da se oni, ki ne pridejo h konkurenčni obravnavi, bodo smatrali, kakor da pritrdijo župnikovi zahtevi. Na konkurenčni obravnavi pa se niso nič šteli glasovi in se torej ni moglo vedeti, kdo je navzoč in kdo ne. Sicer celo postopanje c. kr. okrajnega glavarstva je bilo vsem nerazumljivo. V razglasu c. kr. okrajnega glavarstva št. 16.927, je zapisano, da se bo vršila konkurenčna obravnavi, sam c. kr. okrajni glavar pa je na dan obravnave naglašal, da to ni prava konkurenčna obravnavi, ampak da je namen razgovora le ta, da se sliši mnenje ljudstva, ki bo podlaga za nadaljni ukrep okrajnega glavarstva. Ureditev plače organista in cerkovnika da je utemeljena v zakonu in se temu ne more

nihče upreti. Če je to res, zakaj se potem razpisuje konkurenčna obravnavi, ki ni nobena konkurenčna obravnavi in zakaj se zaslišuje ljudstvo, če se ne more ubraniti tega, kar zahteva župnik. Mimogrede bodi tudi omenjeno, da nismo mogli najti v državnem zakoniku iz l. 1863 zakona z dne 20. julija 1863 št. 12, na katerega se sklicuje glavarstvo v svojem razglasu.

Razburjenje, ki ga je povzročila ta konkurenčna obravnavi, se ne bo tako hitro poleglo. Zlasti ker se pričakuje še drugi, hujši napad na žepe davkoplačevalcev, Meščani in kmetje naj se le pripravijo, kajti vprašanje zastran povečanja mestne župne cerkve še ni rešeno in v kratkem bo morda padla odločitev v tem zmislu, da se bo morala cerkev povečati. Če je ta konkurenčna obravnavi povzročila tako razburjenje, prihodnja bo pa, ker se bo šlo za mnogo večje izdatke, lahko povzročila — vihar!

INGER

šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dobe se v vseh naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-24

Podružnice povsod. Podružnice povsod. Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

Zagrebski Franck

kot tovarniško znamenje
priporočujemo kot priznana najboljši pridatek za kavo!

Lepo, zračno stanovanje

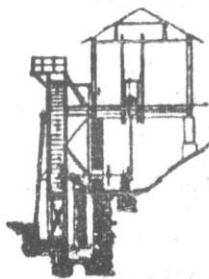
s 3 sobami, kuhinjo, shrambo in morebiti tudi s kletjo, se takoj odda za primerno ceno v novozgrajeni hiši 172 8

Franca Šušteršiča

na Primskovem pri „Železnem mostu“.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-15 133

tovarna za stroje, železo in kovinlivarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani Stritarjeva ulica 7. 44 52-34

Konc. zobotehnični atelje

O. Seydl

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovani 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomu, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno

pr. poroča cenjezanu občinstvu

svoje delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in cenno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej trdki in postal bo stalen naročnik. 82 52-24

191 52-1

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki poštalne prosti.

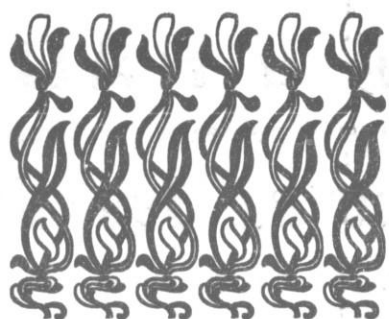
Pozor!

Zaloga gramofonov najnovejšega sistema. :: Plošče najlepših slovenskih komadov.

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-38

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

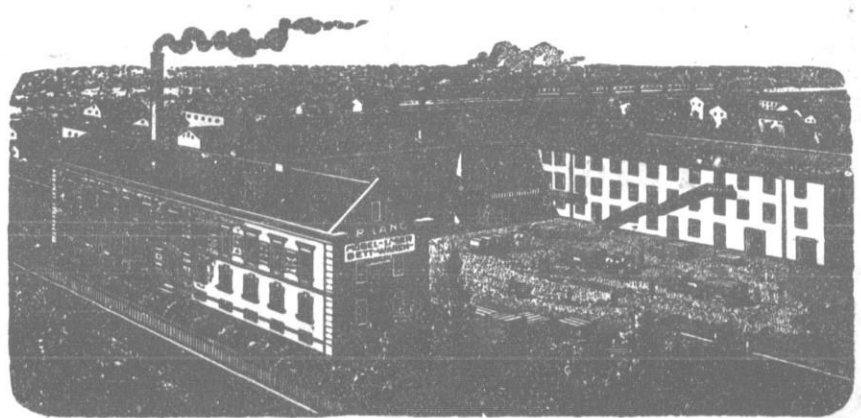
železnice pri šentpeterski cerkvi. 180-5

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špoaljalteta: Gostilniški stoli. Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki cenj.

Modrool iz žilnatega omrežja, ajričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski. Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Špoaljalteta v ne-vestnih balnah. Ve-liko prostori, pri-tlično in v i. nad-stropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 62 gld.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. ■ Telefon 154.

52-51

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku Ljubljana
Kolodvorska
kamenarskem mojstru = ulica =

75 26-25

Prva tovarna

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Trzin pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokušajo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

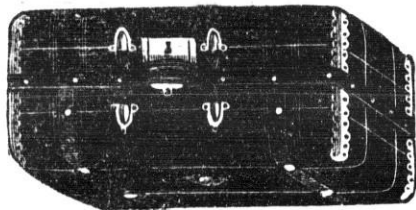
Anton Adamič

KRANJ :: Glavni trg.

Glavna zaloga: nasproti lekarne.
Podružnica: zraven župne cerkve.

priporočila 176 18-5

svoje bogato založene trgovine galanterijskega, norimberškega modnega blaga, žolskih potrebičin, papirja, igrač in raznih pokrival. :: Predtiskarija!

Tovarniška zaloga otročjih vozčkov in kovčkov.

Cene (radi pomanjkanja prostorov zelo ugodne!

Ne mudite prilike! Na debelo in drobno!

: Edini : zobozdravniški : tehniški :: atelje v Kranju dr. Eduard Globočnik v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-51

Brushnice

kupuje v vsaki množini beljaška tovarna sadnih konserv

Dr. Ernst Kumpf, Beljak (Villach).

Zaboje za napolnitev se določijo vsakemu, četudi ni množine. 56 10-10

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 83 52-24

valjični zastori (Rollbalken).

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“ Poljudna zbirka potrebnih, poučnih, zabavnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: Cerkevne pristojbine ali štolnina z dodatkom Kako se določa kongrua?
2. snopič: Kako naj sina oprostim vojaščine in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.
3. snopič: HALLEYJEV KOMET (REPATICA)
4. snopič: Bira, kongrua in cerkvena konkurenca
5. snopič: Štiri črtice, namreč Nekaj iz življenja fajmoštra Božidarja Kozamernika. — Kako dolg rep je imel pes svetopisemskega Tobije. — V nebesih. — Konec sveta in sedež za „nebeško kraljestvo“
6. snopič: KAKO JE LEP VOJAŠKI STAN...

Cena 20 vinarjev.

Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju ter v knjigarnah in trafikah

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada iznaša:

K 100.623.40

Denarni promet v letu 1909:

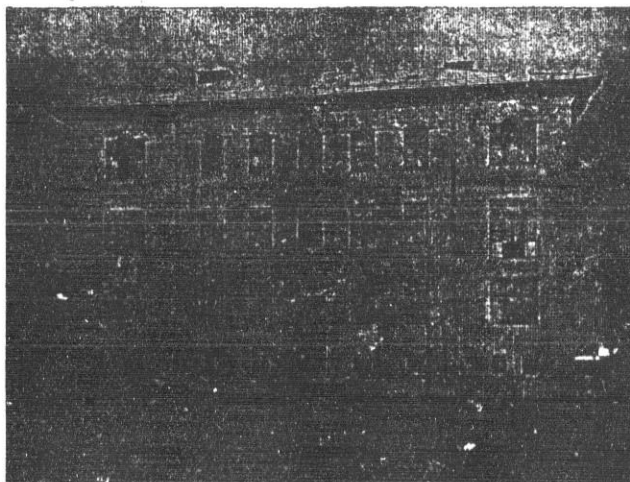
K 4.000.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

181 52-4

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uraduje se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od

2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.